

Kalmar Hästsportklubb

HANDLINGSPLAN VID OLYCKSTILLBUD, MINDRE OLYCKA ELLER
ALLVARLIG OLYCKA

Innehållsförteckning

Varför behövs en handlingsplan?	1
Definitioner	1
Viktiga telefonnummer	2
Handlingsplan vid olycka - ridskoleverksamhet	3
Handlingsplan vid olycka - tävling och evenemang	4
Handlingsplan vid olycka - uteritt/enskild ridning	6
Kris- eller reflektionshandledning	7
POSOM Psykiskt och socialt omhändertagande.....	7
Att tänka på för den medieansvariga	8
Vem ansvarar för att anmälan görs?.....	9
Uppföljning av olyckor och tillbud	9
Omedelbar åtgärd.....	9
Försäkringar	9
Bilaga 1. Checklista säkerhet inför tävling.....	10

Varför behövs en handlingsplan?

Det finns alltid en risk att någon skadas vid, lektion, en tävling eller ett evenemang som klubben arrangerar. Risken är kanske inte så stor, men om något inträffar gäller det att kunna hantera såväl olyckan, anhöriga och massmedia. Då gäller det att vara förberedd. Den här handlingsplanen fokuserar på olyckor vid daglig verksamhet och vid tävling eller annat evenemang och hur de hanteras. Den ger också handgripliga tips på förberedelser som är enkla att göra. För när olyckan väl är ett faktum behöver alla veta vad de ska göra.

Vad kan hända?

Det finns en rad kriser som kan uppstå i verksamheter ridklubben bedriver. Dessa bör man vara förberedd på att hantera. Samtliga av dessa kriser kan drabba både hästar och människor.

- Olyckor i samband med tävlingsverksamhet. Hit hör såväl olyckor under själva tävlingsmomentet som olyckor där hästskötare, funktionärer eller publiken drabbas.
- Olyckor i samband med lektionsverksamhet.
- Olyckor i samband med enskild ridning eller uteritter.
- Olyckor i stallet.
- Brand i stallet.

Definitioner

Vad är tillbud?

Med tillbud menas en nästan-olycka en händelse eller situation som kunnat leda till hälsobesvär, sjukdom eller olycksfall. Tillbud visar var det finns risker. Det innebär att någon person kunde varit nära att skadats.

Vad är en mindre allvarlig olycka

En mindre allvarlig olycka är en olycka där en person fått en mindre skada, till exempel:

- En stukad fot på grund av att man har snubblat.
- En klämskada.
- En kniv som slinter och orsakar en blödning.

Förenklat kan man säga att vid en mindre allvarlig olycka behöver man troligen inte söka sjukvård, eventuellt kan man behöva söka läkare på sin hälsocentral.

Vad är allvarlig olycka?

En allvarlig olycka är en olycka där en eller flera personer har skadats. Exempel på allvarliga olyckor:

- Skador som orsakar en fraktur på ett ben i kroppen.
- Skador som orsakar en svår blödning eller en svår skada på nerver, muskler eller senor.
- Skador på inre organ.

Förenklat kan man säga att det är en allvarlig olycka om man behöver åka till sjukhuset för att få vård.

Viktiga telefonnummer

Polis	112
Ambulans	112
Brandkår	112
Giftinformationscentralen	112 (mindre brådskande ring 010-241 00)
Tilda Karlsson, ridskolechef	0705-25 20 20
Johanna Schelin, styrelseordförande (utser medieansvarig)	
Hovslagare: Patrik Jansson	070-443 50 15
Hovslagare: Jonas Bäcklund	0706-65 18 26
Distriktsveterinärerna Kalmar	010-122 94 20
POSOM (Psykiskt och socialt omhändertagande) Kalmar kommuns kontaktcenter	0480-45 00 00 eller via 112.

Adressen till Kalmar Hästsportklubb är:

Ingelstorp 230; 395 91 Kalmar.

Koordinater:

Latitud (DG): 56.692044   Latitud (GMS): N 56° 41 '31.395

Longitud (DG): 16.22416   Longitud (GMS): Ö 16° 13 '26.974

Enklare vägbeskrivning:

Kör gamla Nybrovägen mot Smedby. Sväng ner på Kläckebergavägen som går under järnvägen. Sväng in på Ingelstorpsvägen, skylt med KHSK Ridanläggning 2 km finns. Sväng höger vid skylt Naturbruksgymnasiet. Följ vägen förbi Naturbruksgymnasiet, därefter kommer en 90 graders kurva, fortsatt följa vägen rak fram (sväng inte vänster). Nu ser ni anläggningen.

Handlingsplan vid olycka - ridskoleverksamhet

Ridinstruktören har ansvar att organisera och delegera nedanstående uppgifter för ett effektivt arbete. Ridinstruktören bör genast ta befälet i olyckssituationer för att inge lugn. En skriven lista enligt nedan är bra för att kunna tänka någorlunda klart. I ridhusen sitter instruktioner ”Om olyckan är framme” tillsammans med information om hur man larmar 112 samt L-ABC.

- Hämta Första hjälpen-väska, det finns en i varje ridhus, en i caféet och en vid hjärtstartaren. Hämta hjärtstartaren vid behov.
- Ta hand om den skadade enligt FÖRSTA HJÄLPENS L-ABC, se instruktioner som finns i ridhusen.
- Larma 112 vid behov, se instruktioner som finns i ridhusen.
- Har ambulans tillkallats, se till att någon möter upp den och visar vägen.
- Ska den skadade till sjukhus åker någon vuxen med.
- Ta hand om övriga elever och närvarande.
- Vid behov, sätta övriga elever och närvarande i arbete.
- Vid behov, sätt hästar i säkerhet.
- Meddela ridskolechef eller klubbordförande om olyckan. Ordförande eller ridskolechefen ansvarar för att den av de två som inte fått beskedet snarast informeras.
- Ridinstruktören ansvarar för att meddela anhöriga om vad som hänt.
- När det lugnat ner sig bör ni samla övriga elever och gå igenom vad som hände. Uppmana elever att berätta hemma om det som hänt.

Vid olycka i daglig verksamhet ansvarar ridinstruktören för att följande kontaktas:

- Anhöriga.
- Styrelseordförande eller ridskolechef.
- Medicansvarig (allvarlig olycka).
- Distriktets säkerhetsinformatör (allvarlig olycka).
- Informationschef på Svenska Ridsportförbundet (allvarlig olycka).
- Säkerhetsansvariga på Svenska Ridsportförbundet (allvarlig olycka).

Glöm inte att dokumentera händelsen. Se mer under rubriken Dokumentation.

Handlingsplan vid olycka - tävling och evenemang

Inför tävling och evenemang ska säkerhetsansvarig utses. Vanligtvis är detta tävlingsledaren. Säkerhetsansvarig ska tillsammans med tävlingssektionen:

- Ansvara för kontakt med externa parter: t ex kommun, media, krisstöd.
- Ansvara tillsammans med sjukvårdsansvarig för första hjälpen och kontakt med räddningstjänst innan tävling/evenemang för att meddela att arrangemang kommer äga rum.
- Ansvara för utrymning.
- Ansvara för information till berörda parter på plats t ex deltagare, åskådare, anhöriga.
- Besluta om vad som skulle vara skäl för att avbryta tävling. Exempelvis:
  - Att förhållanden på tävlingsplatsen orsakat eller riskerar orsaka en olycka.
  - Att en ryttare eller funktionär avlider på tävlingsplatsen till följd av en hästolycka och dödsfallet är bekräftat.
  - Att om en ridhäst dör eller måste avlivas på banan återupptags tävlingen när förhållandena så medger.
  - Att om en ponny förolyckas på tävlingsbanan avgör omständigheterna om tävlingen ska fortsätta.

Säkerhetsansvarig stämmer av innan tävling och evenemang att:

- Information om utrymningsvägar, uppsamlingsplatser och olyckshantering finns synlig för alla närvarande och att speakern informerar kort om var det finns uppsatt.
- Mall finns för speakern gällande information till publiken vid eventuella skador och eventuella avbrott i tävlingen.
- Hästtransport finns som kan föra skadad eller avlivad häst från platsen.
- Tillgång till avskärmning kring skadad häst eller ryttare.
- Första hjälpen-utrustning finns.
- Använd även Svenska ridsportsförbundets ”Checklista säkerhet inför tävling”, [checklista-sakerhet-infor-tavling-mall.pdf \(idrottonline.se\)](https://www.idrottonline.se/medlemsmaterial/2018/06/20180620-checklista-sakerhet-infor-tavling-mall.pdf)
(Se bilaga 1.)

Under tävling och evenemang ansvarar säkerhetsansvarig för att organisera och delegera nedanstående uppgifter för ett effektivt arbete. Säkerhetsansvarig bör genast ta befälet i olycksituationer för att inge lugn. En skriven lista enligt nedan är bra för att kunna tänka någorlunda klart.

- Tillkalla sjukvårdsansvarig med sjukvårdsutrustning.
- Ta hand om den skadade enligt FÖRSTA HJÄLPENS L-ABC, se instruktioner som finns i ridhusen.
- Larmar 112 vid behov, se instruktioner som finns i ridhusen.
- Har ambulans tillkallats, se till att någon möter den och visar vägen.
- Ska den skadade till sjukhus åker någon med.
- Ge klartecken till speakern att informerar publik och funktionärer.
- Vid behov, sätta funktionärer och eventuellt publik i arbete.
- Vid behov, sätt hästar i säkerhet.
- Meddela ridskolechef eller klubbordförande om olyckan. Ordförande eller ridskolechefen ansvarar för att den av de två som inte fått beskedet snarast informeras.
- Säkerhetsansvarig ansvarar för att meddela anhöriga om vad som hänt.
- När det lugnat ner sig bör ni samla funktionärer och publik för gå igenom vad som hände. Uppmana funktionärer att ringa hem och berätta vad som hänt.

Vid olycka under tävling eller evenemang ansvarar tävlingsledaren/säkerhetsansvarig för att följande kontaktas:

- Anhöriga.
- Styrelseordförande eller ridskolechef.
- Medieansvarig (allvarlig olycka).
- Distriktets säkerhetsinformatör (allvarlig olycka).
- Informationschef på Svenska Ridsportförbundet (allvarlig olycka).
- Säkerhetsansvariga på Svenska Ridsportförbundet (allvarlig olycka).

Glöm inte att dokumentera händelsen. Se mer under rubriken Dokumentation.

Handlingsplan vid olycka - uteritt/enskild ridning

En komplikation vid olyckor under uteritt eller enskild ridning är att det ibland kan vara svårt att finna den skadade och även att hänvisa hjälp till platsen för olyckan.

Vi rekommenderar de som rider ut att tänka på följande för att få en så säker ritt som möjligt.

- Rid helst tillsammans med någon, eller ta med någon som går bredvid – rid helst inte själv!
- Ryttare som rider ut på egen hand bör ha med en mobiltelefon och uppge mobilnummer samt vart man rider till någon som är kvar på anläggningen.
- Om du är ensam på anläggningen meddela någon närstående om din uteritt, vart du tänker rida och när du förvänts vara tillbaka.
- Lägga in en ICE-kontakt (In Case of Emergency).
- Använd reflexer om det börjar bli mörkt
- Kolla så att det inte är jakt när du rider ut.
- Tänk på att hålla ihop gruppen om ni är flera. Hästen är ett flockdjur och kan bli rädd om den blir lämnad ensam.
- Tänk på att hästen räknas som ett fordon, håll dig på höger sida om vägen.
- Vid grupputeritter ska det finnas samma planering som vid ordinarie lektionsridning.

Vid eventuell olycka uteritt

- Organisera och delegera uppgifter så att ni arbetar effektivt.
- Ta hand om den skadade.
- Larmar 112 vid behov.
- Ta hand om hästen.
- Har ambulans tillkallats, se till att någon möter och visar vägen
- Ska den skadade till sjukhus, är det bra om någon åker med
- När det lugnat ner sig bör ni samla de som var med för att gå igenom vad som hände.

Vid enskild ridning

- Försök att tillkalla hjälp.

Meddela ridskolechef eller klubbordförande om olyckan. Ordförande eller ridskolechefen ansvarar för att den av de två som inte fått beskedet snarast informeras.

Vid olycka under uteritt/enskild ridning ansvarar styrelseordförande/ridskolechef för att följande kontaktas:

- Anhöriga.
- Medieansvarig (allvarlig olycka).
- Distriktets säkerhetsinformatör (allvarlig olycka).
- Informationschef på Svenska Ridsportförbundet (allvarlig olycka).
- Säkerhetsansvariga på Svenska Ridsportförbundet (allvarlig olycka).

Glöm inte att dokumentera händelsen. Se mer under rubriken Dokumentation.

Uppföljning efter en allvarlig olycka

Att samlas efter att en allvarlig olycka har hänt och ha en genomgång där man får ventilera sin upplevelse är viktigt. Tänk på att även ridinstruktören, som har haft fullt upp med att ordna med alla praktiska detaljer, kan drabbas av ångest och känslor av självanklagelser när lugnet väl kommer. Han eller hon kanske behöver prata med någon inom yrket som lyssnar och förstår yrkesrollen, varför ridinstruktören gjorde som han/hon gjorde, hur kunde hända o s v. Svenska Ridsportförbundet kan förmedla kontakter till lämpliga personer.

Kris- eller reflektionshandledning

Krishanterare kan tillkallas då ni varit med om någon obehaglig händelse på ridskolan och behöver ha någon att prata med. Att få handledning vid kris eller för reflektion är viktigt för att komma vidare i livet. Självklart sker samtalen under sekretess! Kontakta Svenska ridsportförbundet för hjälp med krishantering.

POSOM Psykiskt och socialt omhändertagande

I Kalmar kommun finns en beredskap för psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer, POSOM, med representanter för kommunen, polisen, sjukvården och kyrkan.

När används POSOM?

Vid akut händelse inom Kalmar kommun, eller där kalmarbor är inblandade och psykosocial hjälp behövs och normal organisation bedöms vara otillräcklig.

Hur larmas POSOM-gruppen?

Enligt särskild upprättad larmlista via **SOS alarm 112**.

Vad gör POSOM-gruppen när den samlats?

- Lägesorientering av polis, sjukvård och brandkår.
- Förhör sig om vidtagna eller planerade åtgärder från övriga myndigheter.
- Behovet av ytterligare åtgärder.
- Kontakt med sina organisationer.
- Planerar och beordrar vid behov vidare åtgärder (till exempel informationsinsatser till allmänhet, egen personal).
- Utvärderar insatserna.

Att tänka på för den medieansvariga

Då en allvarlig olycka inträffat, önskar ofta representanter för media komma i kontakt med de inblandade för att rapportera om händelsen. Journalister arbetar under tidspress och söker information oberoende av tid, plats och vad som inträffat. Inför tävlingar och evenemang, vid ridskolan och i privatstallet bör man alltid i förväg ha utsett en person som uttalar sig för media. Övriga, och framför allt de som varit inblandade i olyckan och deras anhöriga bör i minsta möjliga mån ha kontakten med media. Styrelseordförande eller annan därav delegerad (så som exempelvis tävlingsansvarig) utser vem som är medieansvarig.

- Som talesperson måste du vara tillgänglig hela tiden för att informera.
- Övriga i tävlingsledning, på ridskolan eller i stallet ska ha ditt telefonnummer och kunna hänvisa frågor till dig.
- Bestäm vad du vill säga och vilket intryck du vill ge.
- Exakt vad har hänt och varför?
- Vilka säkra fakta finns det?
- Var ärlig och uttala dig bara om saker som du säkert vet.
- Spekulera aldrig. Håll dig till fakta även om du inte har så mycket att berätta.
- Tveka inte att säga att du inte vet och varför, och be att få återkomma, om du inte kan svara.
- Huvudbudskapet ska vara det samma till alla, både internt och externt.
- Hänvisa mer allmänna frågor till informationschefen på Svenska Ridsportförbundet.
- I frågor kring skador på människor hänvisa till läkare.
- I frågor kring skador på häst hänvisa till veterinär.
- Bestäm eventuellt ett nästa informationstillfälle.
- Kom ihåg att det är polisens sak att informera anhöriga vid dödsfall och svårare olyckor.
- Skyll aldrig ifrån dig.
- Erkänn om du säkert vet, och det är helt uppenbart, att ett fel är begånget.
- Visa empati.

Dokumentation

Vid skada, tillbud eller annan händelse ska detta anmälas i Svenska Ridsportförbundets system REQS.

Vem ansvarar för att anmälan görs?

- Vid daglig verksamhet är det ridinstruktören.
- Vid tävling är det tävlingsledaren/säkerhetsansvarig.
- Notera att systemet är öppet för alla att göra en anmälan.

Uppföljning av olyckor och tillbud

Styrelsen sammankallar till möte för uppföljning av olyckor och tillbud som inkommit i REQS. Vid detta möte bör gärna ridskolechef, ridinstruktörer, säkerhetsansvarig och eventuellt stallvärd närvara. Mötet bör ske minst en gång per år, men gärna två gånger.

Mötet ska dokumenteras och de brister som framkommer bör åtgärdas omgående.

Omedelbar åtgärd

Om det sker en olycka eller tillbud och man upptäcker en brist som måste åtgärdas omedelbart ska detta påpekas direkt till klubbordförande eller ridskolechef som ansvarar för att det som brister åtgärdas.

Försäkringar

Olycksfallsförsäkring för medlemmar

Alla medlemmar i en förening ansluten till Svenska Ridsportförbundet omfattas av en olycksfallsförsäkring via sitt medlemskap. Det är en trygghet och en medlemsförmån som vi kan erbjuda dig via vår huvudsponsor Folksam.

Försäkringen gäller vid olycksfallsskada som inträffar under:

- Aktivitet anordnad av Svenska Ridsportförbundet, dess distriktsförbund, medlemsförening eller i samverkan med medlemsförening.
- Enskild ridning och träning.
- Direkt färd till och från verksamhet enligt ovan.
- Om träning/tävling anordnas på annan ort än hemorten (även utomlands) gäller försäkringen också under resor och vistelse i samband med sådan resa.

Den försäkring som tidigare ingick i tävlingslicensen har ersatts av den nya gemensamma olycksfallsförsäkringen med bättre villkor

Så anmäls en skada till försäkringsbolaget

Det är medlem eller målsman som anmäler en skada genom att ringa 0771-950 950 – där ska man säga att man är medlem i Svenska Ridsportförbundet. Man kan också anmäla olycksfallsskada på folksam.se/ridsport

Kalmar Hästsportklubbs styrelse 2023, senaste översyn av dokumentet: aug-23

Bilaga 1. Checklista säkerhet inför tävling

Checklista för säkerhetsarrangemang före och under tävlingar arrangerade av föreningar anslutna till Svenska Ridsportförbundet (SvRF). Checklistan är avsedd för tävlingar på nivå där licenskrav föreligger men avser ej fälttävlan som omfattas av särskilda bestämmelser

1. Har föreningen utsett en säkerhetsledare för aktuell tävling?	Ja ☐	Nej ☐
2. Har föreningen upprättat en anläggningskiss över området för aktuell tävling?	Ja ☐	Nej ☐
3. Har säkerhetsledaren medverkat vid skissens framtagande?	Ja ☐	Nej ☐
4. Har säkerhetskissen översänts till aktuellt distrikt?	Ja ☐	Nej ☐
5. Har föreningen anlitat kompetenta sjukvårdskunniga funktionärer som kommer att finnas tillgängliga i tillfredställande omfattning?	Ja ☐	Nej ☐
6. Har påpekanden beträffande säkerhet i tidigare överdomarrapporter beaktats?	Ja ☐	Nej ☐
7. Har tävlingsledaren kontrollerat att föreningen har det försäkringsskydd man önskar?	Ja ☐	Nej ☐
8. Har tävlingsledaren kontrollerat att alla funktionärskategorier uppnått en ålder som gör att föreningen kan ta ansvar för att de kan förutsättas klara sina uppgifter?	Ja ☐	Nej ☐
9. Är framridningsplatsen tillfredsställande inhägnad?	Ja ☐	Nej ☐
10. Är in- och utsläpp till tävlings- och framridningsbana placerade på ett ur säkerhetssynpunkt tillfredställande sätt?	Ja ☐	Nej ☐
11. Har funktionärerna på framridningsbanan den kunskap, omdöme och pondus som krävs för uppgiften?	Ja ☐	Nej ☐
12. Är parkeringen tillfredsställande arrangerad ur säkerhetssynpunkt?	Ja ☐	Nej ☐
13. Har parkeringsvakterna tillfredsställande kunskaper och pondus?	Ja ☐	Nej ☐
14. Är, vad avser logistiken, hästar och människor/publik åtskilda på ett tillfredställande sätt?	Ja ☐	Nej ☐
15. Kommer ev. hästbesiktning att äga rum på lämplig plats och i närvaro av ansvariga funktionärer?	Ja ☐	Nej ☐
16. Finns anvisade platser där hästar kan uppehålla sig då de inte tävlar?	Ja ☐	Nej ☐
17. Är avgränsningarna tillfredställande vad avser: svårighet att forcera, styrka och stabilitet?	Ja ☐	Nej ☐
18. Finns anslag om kopplingstväng för hundar samt förbud för barnvagnar på vissa platser?	Ja ☐	Nej ☐
19. Finns speciell arbetsplats för ev. hovslagare?	Ja ☐	Nej ☐
20. Har närmaste ambulanscentral underrättats om när och var evenemanget äger rum?	Ja ☐	Nej ☐
21. Har tävlingsledningen i god tid före tävlingen gått igenom krisplanen i häftet "När olyckan är framme" och bl.a. behandlat:	Ja ☐	Nej ☐

- vid vilka tänkta scenarier kan tävlingen avbrytas?
  - borttransport av skadad eller avlivad häst?
  - vem följer ev. med vid ambulanstransport?
  - vem är föreningens talesman visavi media?
22. Har en aktuell telefonlista till ansvariga funktionärer tagits fram att distribueras till samtliga funktionärer under tävlingsdagen? Ja Nej
23. Vet berörda funktionärer var verktyg, sand m m förvaras, för att åtgärda brister i banunderlag, staket, eller tillfartsvägar? Ja Nej
24. Har funktionärer som förbereder, organiserar och genomför, prisutdelningar tillfredställande ålder och kunskaper? Ja Nej
25. Fungerar tillfällig tävlingsuppställning tillfredsställande med avseende på : Ja Nej
- bevakning?
  - avstånd till fordon?
  - elsäkerhet?
  - förankring inför storm?
  - översvämning?